

Vlaams
Parlement

vergadering **C165 – WEL14**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebeleid

van 26 maart 2013

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borgh tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over Triple P

- 1089 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over nieuwe internationale studies die de effectiviteit en evidentie van het opvoedingsprogramma Triple P in vraag stellen en het feit dat Kind en Gezin Triple P onverkort blijft verdedigen

- 1093 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Vits tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de uitrol van Triple P als opvoedingsmethode door Kind en Gezin in Vlaanderen

- 1108 (2012-2013)

3

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de houding van de Turkse overheid met betrekking tot de plaatsing van Turkse kinderen in Belgische gastgezinnen

- 1254 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brusseel tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vraag van Turkije om homoseksuele pleegouders te mijden en de reactie van de vzw Opvang hierop

- 1289 (2012-2013)

12

■

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over Triple P
- 1089 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Mieke Vogels tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over nieuwe internationale studies die de effectiviteit en evidentie van het opvoedingsprogramma Triple P in vraag stellen en het feit dat Kind en Gezin Triple P onverkort blijft verdedigen
- 1093 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Vits tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de uitrol van Triple P als opvoedingsmethode door Kind en Gezin in Vlaanderen
- 1108 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, we hadden onze vragen beter niet uitgesteld, want vandaag is alles zeer uitvoerig in de pers aan bod gekomen. Maar misschien zorgt dat er wel voor dat het debat wat intenser verloopt.

Voorzitter, minister, collega's, Kind en Gezin heeft in Vlaanderen het Triple P-programma (Positive Parenting Program) gelanceerd en heeft daarvoor in de afgelopen jaren meer dan 4,8 miljoen euro betaald. Over de effectiviteit van Triple P is in de afgelopen jaren in de commissie Welzijn heel veel discussie geweest. Nu zijn er twee studies verschenen die de effectiviteit van het programma zeer sterk in twijfel trekken. Onderzoekers van de Universiteit Aberdeen in Schotland stellen dat de wetenschappers die tot nog toe positieve effecten vaststelden, zekere banden hadden met Triple P. Ze hebben ook geen bewijs gevonden van een effect op lange termijn. Renske Schappin van de Universiteit van Utrecht vergeleek de werking van het programma bij te vroeg geboren kinderen met gedragsproblemen met een controlegroep en vond achteraf geen verschil tussen beide groepen.

Kind en Gezin en de provincie Antwerpen blijven echter achter Triple P staan. Ze baseren zich op een onderzoek van de Universiteit Antwerpen waar getrainde ouders 11 procent minder gedragsproblemen bij hun kinderen rapporteren. Kind en Gezin meldt bovendien dat er tevredenheid is over het programma. Michel Vandenbroeck van de Universiteit Gent vreest dat er wel degelijk iets aan de hand is. Hij wijst erop dat tevredenheid bij ouders of hun rapportering niet betekent dat het programma ook effectief werkt. Hij wijst er bovendien op dat de onderzoekster van de Universiteit Antwerpen nu als Triple P-trainer werkt.

Concluderend kan worden gesteld dat de twijfel die bij sommigen al aanwezig was, nu ook een wetenschappelijke basis krijgt. Minister, zult u de inzet van het Triple P-programma heroverwegen nu twee wetenschappelijke onderzoekers ernstige twijfels uiten over de werking van Triple P en eigenlijk zelfs tot de conclusie komen dat er op lange termijn geen effect is? Welk effect hebben deze wetenschappelijke studies op het inzetten van Triple P in het kader van het nieuwe decreet Gezinsondersteuning? Zal Vlaanderen in het kader van dit decreet hier meer middelen op inzetten of zetten we onze acties ter zake on hold?

Minister, sta me toe dat ik nog een vraag toevoeg naar aanleiding van het artikel dat vandaag in De Standaard verscheen en waarin u stelt dat u geen standpunt wilt innemen en dat u een Europese aanbesteding zult uitschrijven. In welke zin zal die Europese aanbesteding worden uitgeschreven? Is dat voor onderzoek? Zo ja, wel onderzoek exact?

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Voorzitter, minister, de kat kwam weer, zou ik zeggen. Triple P is een vaste waarde geworden in deze commissie en komt als een soort monster van Loch Ness

regelmatig aan bod. Mevrouw Van der Borgh t heeft al gezegd dat de aanleiding dit keer twee nieuwe onderzoeken zijn die de hele idee rond het zogenaamd evidencebased-zijn van de methodiek Triple P opnieuw in vraag stellen.

De collega heeft al gewezen op het feit dat er vandaag in De Standaard een heel artikel over staat. Ik denk dat dat vooral te maken heeft met het feit dat het onderwerp vandaag op onze agenda staat, en niet meer. Ik heb in elk geval De Standaard niet gecontacteerd, De Standaard heeft mij gecontacteerd. *(Opmerkingen van minister Jo Vandeuren)*

Het pleit voor de journalist dat die op basis van onze agenda over dit onderwerp eens rondbelt. Triple P is al langer iets van believers en non-believers. U weet dat ik een non-believer ben in dezen. Als twee nieuwe onderzoeken het zogenaamde evidencebased kader van Triple P in vraag stellen, dan is het logisch dat er opnieuw vragen over komen.

Laat me ook duidelijk zijn: ik vind absoluut niets mis met een opvoedingsprogramma. Meer zelfs, als bepaalde hulpverleners zich goed voelen om Triple P te gebruiken in hun hulpverleningsmodel, dan is daar niets mis mee. Waar ik het wel moeilijk mee heb, is het feit dat dit als het enige, ideale opvoedingsprogramma naar voren wordt geschoven en als iets dat universeel toepasbaar is. In die zin was het artikel in De Standaard een mooi bewijs van wat ik precies altijd in vraag stel.

Professor Deboutte, de grote pleitbezorger van Triple P, behandelt dit programma als een soort medisch model. Hij zegt dat het de remedie is die universeel toepasbaar en evidencebased is om alle opvoedingsproblemen aan te pakken. Het grote probleem is – ik heb het al een aantal keer gezegd – dat de welzijnssector en zeker het hele opvoedingsproces zich niet laten vatten in een medisch model waar een probleem wordt gereduceerd en waar men een pilletje geeft om het probleem op te lossen. Het medisch model zou trouwens beter zijn eigen beperkingen moeten kennen. Als iemand vandaag de dag met een maagkwaal naar een arts gaat, dan reduceert de arts die persoon tot die maag, neemt er een foto van, ziet het probleem en geeft daar een pilletje voor. Die geïrriteerde maag is misschien echter van een persoon die een verschrikkelijk stresserend werk heeft en het zou dan veel beter zijn om die man een andere manier van leven voor te stellen dan om hem een pilletje te geven.

In de welzijnssector is dat bij uitstek zo. Het is onmogelijk om een opvoedingsprobleem te isoleren, zich te richten op de opvoeder en te denken dat men de opvoeder kan leren hoe hij moet opvoeden en dat dezelfde remedie altijd toepasbaar blijft, of die opvoeder nu in een krot woont in een achterbuurt in Antwerpen of in een villa in Knokke. Dat is absoluut niet het geval en dat blijkt ook duidelijk uit de onderzoeken die nu op de voorgrond komen.

Minister, ik heb het voorbeeld ook in de kranten aangehaald. Een alleenstaande moeder met drie kinderen die op een veel te klein appartement leeft, die al jaren op een wachtlijst staat voor een sociale woning, en die problemen heeft met de opvoeding van haar drie lagere schoolkinderen, is niet geholpen met een cursus Triple P. Men kan die vrouw helpen met een betere woonst of ten minste door ervoor te zorgen dat haar drie kinderen twee weken op sportkamp kunnen tijdens de vakantie, zodat zij kan relaxen en haar kinderen zich eens kunnen uitleven. Tot vandaag bestond er zoiets als preventieve sociale actie (PSA) binnen het comité voor bijzondere jeugdzorg, en had het comité de mogelijkheid om in dit geval de vakantie voor die kinderen te betalen. Maar dat bestaat niet meer, dat is afgeschaft. Alles wordt nu ingezet op het individualiseren, op de geïndividualiseerde aanpak, alsof alles eenheidsworst kan zijn.

Hiermee heb ik nog eens duidelijk gemaakt – buiten datgene wat mevrouw Van der Borgh t al heeft gezegd – waarom ik Triple P absoluut geen optie vind als een te veralgemenend opvoedingsprogramma in Vlaanderen. Mensen die denken dat ze er kunnen mee werken, dat ze het doen, maar verhef het alsjeblieft niet tot het enige middel.

Vandaar ook mijn vragen. Naar aanleiding van de internationale onderzoeken die ook al eerder in de pers verschenen, reageerde Kind en Gezin opnieuw een beetje gepikeerd. Ze

zeggen dat ze dit programma blijven promoten en dat ze te maken hebben met mensen die er tevreden over zijn. Dat kan, dat betwijfel ik niet, maar het is geen programma dat voor iedereen werkt.

Minister, bent u bereid om door niet-betrokken wetenschappers een evaluatie te laten organiseren over de effectiviteit van Triple P? Het programma wordt ondertussen vijf jaar gebruikt en het is dus perfect mogelijk om te zien welke ouders de training gevolgd hebben en wat het resultaat is na vijf jaar. Hebben ze beter leren opvoeden, hebben zij minder problemen gehad met hun kinderen zoals de heer Matt Sanders, de uitvinder van het programma ook beweert?

En, aanvullend op wat mevrouw Van der Borgh t zegt: u zegt dat u een Europese aanbesteding zult doen. Wat moet ik daar precies onder verstaan, wat bedoelt u daar precies mee? Gaat u een aanbesteding doen voor een te veralgemenen opvoedingsprogramma?

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Het is inderdaad een punt dat in deze commissie al verschillende keren aan bod is gekomen, de laatste keer, denk ik, was in maart 2011. We zouden kunnen zeggen dat we toen al gezegd hadden wat vandaag weer naar buiten komt, maar ik vind het toch niet zo eenvoudig en ik blijf toch met een aantal vragen zitten. Op een moment dat u werkt aan een decreet over preventieve gezinsondersteuning waarin de Huizen van het Kind en de pijlers medische preventie, opvoedingsondersteuning en psychosociale ondersteuning centraal staan, vind ik het zeker aangewezen om een aantal bestaande methodieken binnen het veld van de opvoedingsondersteuning eens nader te bekijken.

Met die wetenschappelijke studies ontstaan er toch een aantal discussies over het zogenaamde succes van het programma. We kennen de kritieken op het succes van deze methodiek. Elke studie die positieve effecten zag, werd uitgevoerd door een wetenschapper die een link had met Triple P. Er is ook geen enkel duidelijk bewijs gevonden dat de methodiek effect heeft op de langere termijn.

Minister, we hebben er in maart 2011 over gediscussieerd, en ik blijf met een aantal vragen zitten. Kunt u een overzicht geven van hoeveel het Triple P-programma heeft gekost aan de Vlaamse overheid en van het deel van de kostprijs van dit programma dat ten laste valt van Kind en Gezin?

Bent u het ermee eens dat Triple P niet noodzakelijk alle gezinnen moet bereiken, maar slechts diegenen die daar nood aan hebben, zoals dit geponeerd werd door mijn voorganger John Crombez in de commissie van 1 maart 2011? Als u daarmee akkoord gaat, op welke manier wilt u dat dan bewerkstelligen? Hij stelde ook al toen de vraag of het niet interessanter zou zijn om het programma aan te kopen om daardoor de jaarlijks terugkerende kost te beperken. Overweegt u dat of ziet u hier ondertussen van af? Waarom is dat uw mening?

Alle fracties zijn het erover eens dat het onderzoek naar de effecten van Triple P in Vlaanderen is uitgevoerd door mensen die te nauw bij het programma zijn betrokken. Ik sluit me dan ook aan bij de vraag van mevrouw Vogels. Is het niet nodig eens de mening van derden te vragen? In welke mate hebt u deze suggestie gevolgd? Wat is eventueel het resultaat hiervan?

In 2011 hebt u kennis van het rapport over Triple P genomen. U zou dat rapport bestuderen. Wat zijn uw eigen conclusies met betrekking tot dit rapport?

We merken dat Triple P vooral in Antwerpen wordt gebruikt. Zal er een uitbreiding komen? Wat is precies de situatie? Is daarover al een beslissing genomen?

Wat de Europese aanbesteding betreft, sluit ik me tot slot aan bij de vragen van mevrouw Vogels en mevrouw Van der Borgh t over wat vandaag in De Standaard is verschenen.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, ik zou me graag aansluiten bij de talrijke vragen die hier reeds zijn gesteld. Mevrouw Vogels heeft opgemerkt dat Triple P een vaste waarde in deze commissie is. Het punt komt hier op regelmatige basis aan bod. We hebben hier al talrijke malen gediscussieerd over het nut en de effectiviteit en dat dan vooral in vergelijking met de kostprijs.

We beschikken over internationale wetenschappelijke studies die ernstige vragen bij de effectiviteit stellen. Er is daar twijfel over geuit en zelfs ernstige kritiek op gekomen. De manier waarop Kind en Gezin hiermee omspringt, stoort me enigszins. Ik vind niet dat Kind en Gezin geïrriteerd of geërgerd op internationale studies moet reageren. Triple P is inmiddels een vijftal jaren actief. Kind en Gezin moet ermee leren omgaan dat er kritiek op dergelijke programma's kan komen. Dat is geen kritiek op de werking van Kind en Gezin. Het betreft hier kritiek op, vragen over en twijfels bij Triple P. Ik vind het niet heel verstandig op dergelijke wijze te reageren.

De vorige sprekers hebben al verschillende vragen gesteld. Het lijkt me belangrijk de vraag van mevrouw Van der Borght te overwegen. Zij wil de middelen die aan Triple P worden besteed in afwachting van een verdere grondige analyse on hold zetten. Volgens mij is het essentieel na te gaan op welke wijze we een en ander een plaats in het nieuwe decreet betreffende de gezinsondersteuning kunnen geven.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Voorzitter, zoals mevrouw Vogels net heeft gesteld, hebben we met betrekking tot Triple P believers en non-believers.

Toen toenmalig minister Vervotte voorstelde in Antwerpen met Triple P te beginnen, was ik gedeputeerde in Limburg. We hadden daar toen een voorloper in de vorm van de opvoedingswinkels. Dat was het model dat wij voorstelden. Ik twijfel er dan ook aan dat het nog maar vijf jaar geleden is: Triple P moet al langer geleden zijn geïntroduceerd. *(Opmerkingen)*

De Vlaamse overheid heeft twee acties ondernomen. We zijn met het Triple P-programma en met de opvoedingswinkels begonnen. Ik twijfel er nog steeds aan of het zinvol is dat de Vlaamse overheid een bepaald opvoedingsprogramma algemeen over heel Vlaanderen verspreidt. Ik geloof nog steeds meer in een concept als de opvoedingswinkels. Dit is, zoals mevrouw De Vits heeft opgemerkt, in de Huizen van het Kind ingebed. Op die manier reiken we veeleer de mensen de tools aan om ergens heen te stappen dan de hulpverleners een bepaald programma aan. Dat laatste is dan het Triple P-programma.

In het licht van de studies die zijn uitgevoerd en het verloop van de besprekingen gedurende de voorbije jaren lijkt het me bewezen dat het tijd is om Triple P te integreren in de andere bewegingen die we maken. We gaan ook verder met de Huizen van het Kind en met de opvoedingswinkels.

De voorzitter: Minister Vandeuren heeft het woord.

Minister Jo Vandeuren: Voorzitter, dat Triple P in het Vlaams Parlement en daarbuiten, in het bijzonder in de media, in het licht van wetenschappelijk onderzoek niet onbesproken is, hoef ik hier allicht niet te herhalen. Triple P is een van de vele bestaande methodieken met als finaliteit ouders met betrekking tot opvoedingsvaardigheden sterker te maken. Dit laatste punt is een van de pijlers van het beleid dat de Vlaamse Regering inzake gezins- en opvoedingsondersteuning voert. We focussen hierbij op preventie. Voorkomen is beter dan genezen.

Belangrijke spelers op het terrein zijn de regioteamleden. Dit zijn onder meer de regioverpleegkundigen en de gezinsondersteuners van Kind en Gezin. Zij komen massaal in contact met jonge, nieuwe ouders. Het bereik van de consultatiebureaus kan hier onder meer van getuigen.

In functie van de kwaliteit is het belangrijk dat de regioteamleden op een adequate wijze kunnen worden gevormd en van de nodige inhoudelijke en methodische ondersteuning kunnen genieten. Het is de bedoeling dat de regioteammedewerkers een zo groot mogelijk aantal gezinnen bereiken. De brede toegankelijkheid en het ontbreken van voorafgaande screenings vormen de essentie van het beleid dat we met betrekking tot de preventieve gezondheidszorg en gezinsondersteuning voeren. Het groot bereik van de diensten van Kind en Gezin is een belangrijke troef, waar we trots op mogen zijn en die we moeten uitspelen.

Kind en Gezin heeft er in 2006 voor gekozen de regioteamleden, die systematisch in contact met jonge ouders komen en op het vlak van de opvoedingsondersteuning een belangrijke maatschappelijke opdracht hebben, in de methodiek van Triple P op te leiden. Dit is enkel en alleen in de provincie Antwerpen gebeurd. Hier is een bedrag van 628.000 euro of 550 euro per medewerker mee gemoeid. Dat is het totaalbedrag dat de Vlaamse overheid tot nu toe in Triple P heeft geïnvesteerd. In 2012 en 2011 betrof het 30.150 euro. In 2010 werd 54.500 euro gespendeerd. In 2009 betrof het 37.000 euro. In 2008 ging het om 279.800 euro. In 2007 ging het om 227.000 euro.

Deze keuze is destijds op basis van drie elementen gemaakt.

Ten eerste, uit externe analyses van het aanbod inzake opvoedingsondersteuning is gebleken dat het toenmalig aanbod niet voldoende bij de behoeften van de teamleden aansloot en niet aan de verwachtingen van de ouders voldeed. De ouders verwachtten een professioneel aanbod dat bij hun vragen en behoeften aansloot. Dat was de analyse van het toenmalig aanbod inzake opvoedingsondersteuning.

Ten tweede, Kind en Gezin heeft een intern onderzoek van opvoedingsprogramma's uitgevoerd. Uit dat onderzoek is gebleken dat er goede programma's waren, maar die programma's waren voor bepaalde klinische doelgroepen bestemd. Kind en Gezin wilde vooral een methodiek voor de teamleden die ouders met opvoedingsvragen en lichte tot matige opvoedingsproblemen bereikten. Triple P bleek hierbij aan te sluiten.

Ten derde, de keuze vloeide ook voort uit een aanbeveling van het Triple P-programma door professor Baert van de Universiteit Gent.

Uit de evaluatie van het Triple P-programma in Antwerpen door Kind en Gezin en door derden is gebleken dat het programma aan alle vooropgestelde doelstellingen voldoet. Er bestaat wetenschappelijk onderzoek dat aantoonst dat de methode werkt. Er bestaat ook wetenschappelijk onderzoek dat aantoonst dat de methode niet werkt. Het is natuurlijk aan de wetenschappers om dit punt op te volgen. Ik wil hier even op een aantal aspecten van de discussie ingaan.

De kritiek is vooral gefocust op de wetenschappelijke basis van het Triple P-programma. Onderzoekers uit Schotland en uit Nederland zouden die basis ondergraven. Hieruit zou blijken dat het programma geen effecten zou hebben. Bovendien zou het eerder onderzoek niet onafhankelijk zijn en vooral van de ontwikkelaars zelf afkomstig zijn.

Ik wil dit even verduidelijken. Vorig najaar is in het tijdschrift BMC Medicine een meta-analyse van professor Wilson en een aantal collega's verschenen. In Nederland heeft een doctoraatsthesis aangetoond dat een Triple P-interventie geen effecten heeft. Dit zijn momenteel de enige Kind en Gezin bekende artikelen die concluderen dat het Triple P-programma geen effect zou hebben.

Het is absoluut eigen aan wetenschappelijk onderzoek dat resultaten en effecten in vraag worden gesteld. Onderzoek is vaak een dialectisch proces. Het tegensprekelijk debat is karakteristiek voor de ontwikkeling van de wetenschap. Het is dan ook noodzakelijk naar het design van het onderzoek, de grootte van de cohorten, de scope van het onderzoek, de onderzoeksinstrumenten en dergelijke te kijken om te begrijpen waarom er verschillen of tegenstrijdigheden zijn. Op dit ogenblik hebben trouwens 300 auteurs publicaties op hun

naam die betrekking hebben op onderdelen van het Triple P-programma. Meer dan 40 procent van die auteurs zijn onafhankelijk van de ontwikkelaars in Australië.

Aangezien de wetenschappers het niet eens zijn en er geen eenduidige interpretatie van het effect van het programma is, beschikken we niet over een vorm van wetenschappelijk onderzoek die hierover een formele uitspraak doet. Triple P wordt door Kind en Gezin niet willens nillens als enig zaligmakend verdedigd. Het is een programma waarvoor medewerkers van Kind en Gezin in een provincie worden opgeleid. Daar is op een bepaald moment voor gekozen.

Er zijn daarnaast ook andere programma's die van Kind en Gezin aandacht krijgen. Ik denk dan aan STOP4-7, aan Amber en aan Tuimel. Al die methodieken hebben een plek verworven in het Vlaams landschap van de preventieve gezinsondersteuning en de hulp en dienstverlening aan gezinnen met kinderen.

Voor ons is en blijft de ondersteuning van de regioteammedewerkers in hun dagdagelijkse taak het belangrijkste. De finaliteit, de versterking en de ondersteuning van ouders, en niet de methode op zich staat hierbij voorop. We hebben er dan ook voor gekozen Triple P niet verder uit te rollen.

Er zal een Europese aanbesteding komen. De initiatiefnemers die op dit vlak een werkzaam aanbod hebben, kunnen hierop intekenen. De aanbesteding zal betrekking hebben op het vormingspakket voor de methodische ondersteuning inzake opvoedingsondersteuning voor regioteamleden. We zoeken een methode om die mensen door middel van de nodige vorming in het licht van hun opdrachten te ondersteunen. Op basis van die iets bredere consultatie van het beschikbare zal een toekomstgerichte keuze worden gemaakt. Dat betekent dat er momenteel geen plannen zijn om het programma aan te kopen. Gezien de controverse en de verschillende conclusies van de wetenschappers zullen we met betrekking tot een wetenschappelijke evaluatie van Triple P geen initiatief nemen.

Daarnaast investeren we blijvend op allerlei manieren in de opvoedingsondersteuning. Het gaat dan onder meer om de door mevrouw Claes aangehaalde opvoedingswinkels, de inloopteams, de consultatiebureaus en dergelijke. Die diversiteit van het aanbod is belangrijk. We willen dit in stand houden. Dat is in het belang van de samenleving en van de jonge ouders en hun kinderen.

In het ontwerp van decreet betreffende de preventieve gezinsondersteuning willen we werk maken van een bundeling van de diversiteit van het aanbod. We zien niet op welke manier de eventuele keuze voor Triple P als een ondersteuningsaanbod voor de medewerkers van Kind en Gezin van invloed zou zijn op de ontwikkelingen die in het licht van het ontwerp van decreet betreffende de preventieve gezinsondersteuning zullen volgen. Het is mogelijk dat particuliere diensten die onder het ontwerp van decreet vallen ervoor zullen kiezen met Triple P aan de slag te gaan. De Vlaamse overheid zal dit niet opleggen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Over een vraag heb ik in uw betoog geen verduidelijking gehoord. Ik steek niet onder stoelen of banken dat ik me op het artikel in De Morgen van 28 februari 2013 heb gebaseerd. Volgens dat artikel is de afgelopen jaren 4,8 miljoen euro uitgegeven. Dat komt niet overeen met het bedrag van 628.000 euro dat u net hebt vermeld.

Minister Jo Vandeuren: Ik heb dat natuurlijk gevraagd. (*Opmerkingen van minister Jo Vandeuren*)

Mevrouw Mieke Vogels: Waarschijnlijk zijn daar de bedragen bijgeteld die de provincie Antwerpen gedurende al die jaren aan die drie voltijdse medewerkers heeft besteed.

Mevrouw Vera Van der Borght: Dan komen we er nog niet. Het gaat volgens het artikel over een bedrag per jaar. (*Opmerkingen van minister Jo Vandeuren*)

Mevrouw Mieke Vogels: De provincie Antwerpen financiert een voltijdse kracht en twee halftijdse krachten. Daar komen nog spotjes op ATV en allerlei krantjes bij. Ik denk dat dat er ook iets mee te maken heeft.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Ik had nog een tweede opmerking, minister. Zoals mevrouw Vogels zei, zijn er heel wat kritische geluiden geweest toen men dat programma opstartte. Het blijkt een zeer duur gegeven te zijn voor resultaten die je min of meer in vraag kunt stellen. Bij mij komt dan spontaan de vraag naar boven waarom de Vlaamse overheid dan bijvoorbeeld niet samenwerkt met de Gezinsbond. Dat is per definitie een orgaan dat werkt rond al deze thema's. De 'Brieven aan Jonge Ouders' zijn heel specifiek daarop gericht. Ook in het weekblad van de Gezinsbond komt dat allemaal aan bod. Men behandelt thema's zoals adolescenten met moeilijkheden. Dat is een partner waar je perfect mee kunt samenwerken en waarvan ik denk dat de Vlaamse overheid er al een zeer nauw contact mee heeft. Ik heb het er altijd moeilijk mee dat wij naar mijn aanvoelen heel veel middelen ten onrechte spenderen en niet op een goede manier. Die middelen, die 628.000 euro, zet ik altijd graag nog eens om in Belgische frank, want dat klinkt toch anders. Het gaat over 25 miljoen Belgische frank. Dat is een massa geld, waarvan je je kunt afvragen of het wel efficiënt is besteed. Ik had graag geweten waarom niet wordt overwogen dit even on hold te zetten en te bekijken of die middelen niet op een betere manier kunnen worden besteed, eventueel met een samenwerking met de Gezinsbond die heel veel knowhow heeft op dat vlak, die zeer laagdrempelig werkt en zeker niet elitair is. Bijna iedereen die jonge kinderen heeft, is daar lid van. Mij is nog altijd niet duidelijk waarom de overheid daarnaast per se iets nieuws moet creëren.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik ben blij met de laatste opmerking van de minister: Triple P zal niet worden opgelegd door de overheid. Het is belangrijk dat we dat weten. Nog eens, mensen die zich echt goed voelen bij die methodiek om aan opvoedingsondersteuning te doen, zal ik niet tegenhouden, integendeel.

Wat betreft de wetenschappelijke heen-en-weerdiscussies: voor elk onderzoek dat men doet, is er wel een ander om dat te weerleggen. Ik denk dat we als overheid die wetenschappelijke onderzoeken eruit pikken die ons het beste uitkomen. Als het gaat over Triple P, gaat het ook over de methodiek. Kind en Gezin zegt dat er een onderzoek is gebeurd en dat de Triple P-evaluatie beantwoordde aan alle opgestelde normen. Dat was het onderzoek van mevrouw Glazemakers waar we hier ook over hebben geïnterpeleerd. Een van de voorwaarden opdat Triple P effectief zou zijn, is dat 30 procent van de mensen in contact moet komen met de methodiek van Triple P. Ik herinner me dat in het onderzoek, dat alleen telefonisch werd gevoerd, wat de populatie beperkte, één op de drie mensen zeiden dat ze al eens een filmpje over Triple P hadden gezien of in het CLB of bij Kind en Gezin een boekje hadden zien liggen. Dan concludeerde men dat een derde van de mensen bekend was met Triple P. Het is niet omdat je een boekje hebt zien liggen, dat je bekend bent met de methodiek van Triple P. Bij de methodiek die gebruikt is in dat onderzoek kun je toch heel wat vragen stellen. De Schotse onderzoekers wijzen erop dat het net die methodieken zijn die Triple P de hemel in prijzen.

Los van een wetenschappelijk onderzoek, is het belangrijk om te kiezen voor een model van opvoedingsondersteuning dat niet alleen individuele verantwoordelijkheden legt bij de ouders. Dat is eigenlijk de kern van de zaak. We zitten in een samenleving die erg geïndividualiseerd is. Dat staat haaks op wat u belangrijk vindt, namelijk de vermaatschappelijking van zorg en contextgericht werken. Ik zal het uit den treure herhalen dat het mijn dada is, en ook uw dada, maar dat we er dan ook naar moeten handelen. Met massaal investeren in programma's die eigenlijk het foutlopen van opvoeding reduceren tot foute handelingen van ouders, daarmee komen we er echt niet. Als Kind en Gezin morgen de behoefte heeft om personeel op te leiden in opvoedingsondersteuning en

opvoedingsconsulten, wat heel belangrijk is, laat ons dan alstublieft gaan voor een methodiek die ook rekening houdt met de context. Je kind rustig te slapen leggen is iets totaal anders als je in klein appartementje woont met drie joelende kinderen, dan wanneer je in een vrijstaande woning woont waar je kind in een volledig ingericht kamertje op de tweede verdieping slaapt. Als je kind dan slaapmoeilijkheden heeft, zal het iets gemakkelijker zijn om via de Triple P-methodiek je kind in slaap te krijgen dan wanneer je in die achtergestelde buurt in dat te kleine appartementje woont.

Ik ben ten slotte een beetje bang voor dat Europese aanbod. Matt Sanders, de grote pleitbezorger van Triple P, is erin geslaagd om via al zijn infiltratietechnieken, die vooral via psychiatrisch en medisch georiënteerde ingangspoorten gekozen zijn, Europa een aanbeveling te laten schrijven dat Triple P een evidencebased opvoedingsprogramma is. Die man is echt niet te onderschatten, die kan heel veel. Hij heeft een ongelooflijk groot netwerk. Het is gewoon een heel handige verkoper. Als Kind en Gezin nu zegt dat het een Europese aanbesteding gaat doen, dan ben ik een beetje bang dat men dan zal zeggen dat Europa zegt dat het een evidencebased programma is, en dan komen we terug uit waar we zijn begonnen, namelijk dat alle mensen die bij Kind en Gezin werken, alle regioteamleden, sowieso verplicht zullen zijn om met Triple P aan de slag te gaan. Met Triple P aan de slag gaan in kansarme buurten, helpt niet. Zo is mijn cirkel rond.

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Minister, ik dank u voor de antwoorden. Ik blijf ook zitten met die verschillen in prijs. Maar goed, we hebben een antwoord gekregen. Ik ga ervan uit dat het de cijfers zijn waar we mee verder moeten gaan.

Ik vind het ook belangrijk dat u zegt dat er ondertussen niets wordt opgelegd. Het is ook belangrijk dat er diversiteit is. Het kan niet dat elke ouder met dezelfde aanpak inzake opvoedingsondersteuning in contact komt. Ik vind dat Triple P een zeer strikte werkmethode oplegt en dat niet elke opvoedingsondersteuner daarmee wil werken. Het kan ook niet voor alles en nog wat worden gebruikt. Een opvoedingsondersteuner moet verschillende producten in zijn kast hebben. Mijn vraag is dan: kunnen wij ook voor andere methoden en andere programma's een equivalent aan middelen vrijmaken? Er zijn bovendien ook Vlaamse programma's, zeker ook met goede resultaten, maar die misschien niet genoeg wetenschappelijk en systematisch onderbouwd zijn.

Wat de politieke evaluatie betreft: we werken aan dat nieuwe kader inzake opvoedingsondersteuning. Langs de andere kant willen we ook inzetten op kinderarmoede. Dat is een zeer belangrijk punt. Vandaag pompt men heel wat middelen in een methodiek die bediscussieerbaar en toch wel duur is. Er is nog altijd het vraagteken bij het verschil in cijfers, maar het blijft een dure methode. Wij krijgen signalen uit het werkveld dat de centen op de juiste plaatsen moeten geraken. Ik denk aan de evaluatie van het huidige decreet Opvoedingsondersteuning. Daarin staat overduidelijk dat de subsidie van 23.000 euro totaal ontoereikend is en dat men daarvan de kosten probeert af te schuiven op het lokale niveau.

Minister, u sprak over de inloopteams, maar wij wachten nog altijd op een structurele verankering ervan. In het kader van de strijd tegen kinderarmoede vind ik dat een veel belangrijker punt dan het te gaan oplossen met de Triple P-methode die daarvoor niet geschikt is. De strijd tegen kinderarmoede is duizend keer belangrijker. Ik vind dat het daarom tijd is voor een politieke evaluatie, ook al wil ik niet zeggen dat we alles overboord moeten gooien. Wel moet er een politieke evaluatie van dat programma komen.

De voorzitter: Mevrouw Claes heeft het woord.

Mevrouw Sonja Claes: Het programma zoals het destijds ontwikkeld is, is een afspraak tussen de Vlaamse overheid en de provincie Antwerpen. De Vlaamse overheid laat haar medewerkers daarvoor opleiden. De provincie Antwerpen zorgde ervoor dat met middelen die zij ter beschikking stelde, het programma bij andere hulpverleners en bij het grote publiek

bekend werd. U zegt nu dat u een aanbesteding gaat doen voor de medewerkers van Kind en Gezin. Zijn daarover afspraken gemaakt met de provincie Antwerpen? Hoe gaat haar deel van heel het Triple P-verhaal dan verder of niet verder? Is dat al duidelijk?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, ik denk niet dat er zoveel grote meningsverschillen tussen ons zijn. Ik geef nog eens de cijfers die ik van Kind en Gezin heb gekregen. Ik vraag me ook af waar het cijfer uit de krant vandaan komt. In 2011 en 2012 was het 30.150 euro, in 2010 was het 54.000 euro, in 2009 was het 37.000 euro en dan twee jaar met een groter bedrag. Ik ben het er natuurlijk helemaal mee eens dat er prioriteiten zijn die we moeten waarmaken, waarvan u er een aantal hebt genoemd die ik alleen maar kan onderschrijven.

Met de provincie Antwerpen zullen we uiteraard overleg moeten hebben, dat is duidelijk, maar ik zeg hier toch niets anders dan wat ik bij vorige gelegenheden al over dit thema heb gezegd, namelijk dat ik niet van plan was om dat zomaar te laten uitdeinen. Iedereen moet natuurlijk wel verstaan dat er vanuit Kind en Gezin een vraag is naar een soort consistentie in de opleiding van regioteamleden over heel Vlaanderen. Men wil een goede ondersteuning aanbieden. Dat men op zoek gaat naar een manier waarop dat kan, is duidelijk. Dat dat in overleg kan met de Gezinsbond, is uiteraard geen enkel probleem. A la limite is er een moment dat men de markt bevraagt. Als het echt formeel zou moeten – maar dat hoeft misschien ook niet – is het zelfs mogelijk dat men zich daar ook manifesteert.

Ik ben het helemaal eens met de analyse dat als we zoiets doen, we moeten zoeken naar iets dat voldoende opvoedingsvraagstukken helpt te stellen in een juiste analyse van de context. Dat is een heel belangrijk element in het geheel. We kunnen met Kind en Gezin perfect afspreken dat daarmee rekening zal worden gehouden als men uiteindelijk een keuze maakt. Een keuze kan ook zijn dat je vaardigheden moet hebben om bepaalde methodieken in bepaalde omstandigheden te gebruiken. Ik wil nog eens benadrukken dat er op dit moment wel degelijk nog andere methodes worden gehanteerd. Het is niet de enige methode. Het moment is wel gekomen om dit wat open te trekken en op zoek te gaan naar wat er dienstbaar is op de markt en in de academische wereld. Het is juist dat er ondertussen waarschijnlijk ook Vlaamse concepten in aanmerking kunnen komen.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borgh heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Minister, ik ben blij met de kleine opening die u maakt over samenwerken met de Gezinsbond. Mag ik ervan uitgaan dat er dan wel eens over wordt nagedacht en dat het niet vrijblijvend is dat u dat zegt? (*Opmerkingen van minister Jo Vandeurzen*)

Ik heb ook gezegd dat ik ervan uitga dat de Gezinsbond een belangrijke partner is in het Vlaams welzijnsverhaal. Ik snap dus niet dat wij weer iets extra's moeten gaan doen als die mensen daar al ervaring mee hebben.

Minister Jo Vandeurzen: We gaan niets nieuws doen, we gaan zoeken wat er op de markt beschikbaar is.

Mevrouw Vera Van der Borgh: Met alle respect, maar moet je daarvoor weer een studie laten maken?

Minister Jo Vandeurzen: Of je nu moet kiezen voor een dergelijke werkwijze, hangt niet af van de vraag of Kind en Gezin daar nu 'goesting' voor heeft of niet. Alle mogelijke adviezen zeggen dat, als je een keuze wilt maken voor een bepaalde aanpak en je wilt die een aantal jaren gebruiken om regioteamleden mee op te leiden, je dat moet doen via een call. Ik kan daar ook niets aan doen, hoor. Dat advies hebben wij gekregen van onze inspectie.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik zou dat toch nog maar eens heel goed nakijken, want het gaat over een zo klein bedrag. Ik vertrouw dat niet.

Minister Jo Vandeuren: We hebben het voorgelegd aan de Inspectie van Financiën (IF) om te vragen hoe we het gaan doen. Dat is wat eruit komt, mevrouw Vogels, ik kan er ook niks aan doen.

Mevrouw Mieke Vogels: Over welk bedrag gaat die call?

Minister Jo Vandeuren: Tja, dat zijn de volumes zoals die vandaag bestaan, maar ook met de perspectieven in het vooruitzicht dat voor jaren is en voor geheel Vlaanderen

Mevrouw Mieke Vogels: Read my lips: ze zullen weer uitkomen bij Triple P.

Minister Jo Vandeuren: Waarom zegt u nu niet dat dit een goede benadering is en bedankt u me niet dat ik de context mee in overweging neem? Dat zou een heel andere benadering zijn.

Mevrouw Mieke Vogels: We zullen de resultaten afwachten. Ik zal mijn verontschuldigen aanbieden als ik het resultaat zie en ...

Minister Jo Vandeuren: Als ik Triple P was, zou ik nu al zeggen dat u probeert een van de mogelijke kandidaten uit te sluiten.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik heb me niet geliefd gemaakt bij de believers, dat klopt.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de houding van de Turkse overheid met betrekking tot de plaatsing van Turkse kinderen in Belgische gastgezinnen - 1254 (2012-2013)

Vraag om uitleg van mevrouw Ann Brusseel tot de heer Jo Vandeuren, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de vraag van Turkije om homoseksuele pleegouders te mijden en de reactie van de vzw Opvang hierop - 1289 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, minister, collega's, de laatste weken en dagen is er na het Nederlandse dossier heel veel ophef ontstaan over het verzoek van de Turkse overheid om niet langer Turkse kinderen te plaatsen in Belgische gastgezinnen. Turkse gezagsdragers en de media vinden het ontoelaatbaar dat die kinderen bij christelijke, soms homoseksuele, koppels worden opgevangen. Na de heisa in Nederland heeft het Turkse consulaat ook hier in Vlaanderen gevraagd dat Turkse kinderen voortaan alleen bij Turkse pleeggezinnen worden geplaatst.

De Turkse vicepremier doet er nog een schepje bovenop, en is zelfs de mening toegedaan dat deze zaak moet worden aangekaart bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Toch wel bijzonder merkwaardig van een Turkse vicepremier, waarbij men toch wel vragen kan stellen over de toepassing van de rechten van de mens voor bepaalde minderheden in Turkije – maar dat terzijde.

Over de plaatsing wordt beslist door de jeugdrechtbank. Dat hoort niet tot de bevoegdheid van het Agentschap Jongerenwelzijn of tot die van u, minister. Toch lijkt het me zeer nuttig dat een zeer duidelijk en krachtig signaal wordt gegeven dat er niet zal worden ingegaan op de Turkse bemoeienis.

Mevrouw Brusseel, ik heb uw vraag ook gelezen en ik meen te begrijpen dat u zich vooral toespitst op de plaatsing van kinderen in homoseksuele gastgezinnen. Ik wil het breder opentrekken. Of het nu gaat over de plaatsing van kinderen in homoseksuele of in christelijke

gastgezinnen, dat is echt niet de essentie van de zaak. Turkije heeft zich niet te moeien op welke wijze wij dit hier in Vlaanderen toepassen.

Minister, wat is uw standpunt ter zake? Hebt u al initiatieven genomen om het Turkse consulaat ervan te overtuigen dat er niet zal worden ingegaan op de Turkse bemoeienis?

In een reactie verwijst u naar het Agentschap Jongerenwelzijn, waarvan u zegt dat zij de regels bepalen. Dat is op zich natuurlijk wel juist, maar het officiële standpunt van het Agentschap Jongerenwelzijn is niet echt duidelijk. Ik heb de moeite gedaan om een en ander op te zoeken op de officiële website, niet via interviews. Hebt u inmiddels reeds contact gehad met het agentschap betreffende deze problematiek? Zo ja, wat is hun officiële houding?

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik heb gelijkaardige bezorgdheden als mevrouw Dillen. Naar aanleiding van lectuur van een aantal krantenartikels en van het horen van een radio-interview over deze materie maakte ik mij wat zorgen.

In De Morgen van 20 maart 2013 verscheen een artikel gewijd aan de vraag van Turkije om homoseksuele pleegouders te mijden. In dat artikel werden ook nog een aantal andere thema's aangekaart, maar in ieder geval bleek daar duidelijk uit dat de Turkse ambassade in België en ook in Nederland alle kinderen van Turkse origine in ons land beschouwen als Turken, ook al zijn ze hier geboren. Ze hebben daar bepaalde vragen en aanbevelingen voor, heb ik gemerkt. Men wil onder andere dat bij het plaatsen van een kind in een pleeggezin rekening wordt gehouden met de culturele en religieuze gevoeligheden van Turken of van Turkije, en in ieder geval van de Turkse regering en van veel Turken.

In het bewuste artikel wordt Onur Sevim van de Turkse ambassade geïnterviewd, alsook de directeur van de vzw Opvang. Die directeur, de heer Johan Vandersypt, had blijkbaar al overlegd met de Turkse ambassade en met het Agentschap Jongerenwelzijn. Hij stelt dat er rekening wordt gehouden met deze vraag. Sterker nog, hij zegt in het interview dat het soort eisen dat men stelt – namelijk dat kinderen van Turkse origine niet zouden mogen worden opgevangen door holebipleegouders – eigenlijk geen probleem vormt.

Op donderdag 21 maart hoorde ik in het Radio 1-programma Vandaag, in de vooravond, een interview met een dame van de officiële pleegzorginstantie van de provincie Vlaams-Brabant, en voor hen is er absoluut geen probleem is om rekening te houden met de vraag geen holebipleegouders te aanvaarden. De interviewer van Radio 1 vroeg of het niet een beetje beledigend was ten aanzien van holebipleegouders. De dame hoorde het in Keulen donderen, en begreep niet dat het beledigend kon zijn. Als mensen die geen degelijke zorg kunnen verschaffen aan hun kinderen, dergelijke vooroordelen naar voren schuiven en beweren dat holebi's a priori niet geschikt zijn om voor een kind te zorgen, dan stel ik mij toch wel vragen.

Ons land, en ook Vlaanderen, levert aanzienlijke inspanningen om alle vormen van discriminatie, vooroordelen en stigmatisering ten aanzien van holebi's weg te werken en te bestrijden. Mijns inziens stroken de verklaringen van beide personen die betrokken zijn bij pleegzorg, de heer Vandersypt en de dame die ik op 21 maart heb gehoord, echt niet met deze doelstellingen.

Daarom, collega Dillen, ga ik in op deze kwestie: vanwege de inspanningen die de Vlaamse Gemeenschap ook levert om de discriminatie ten aanzien van holebi's uit de wereld te helpen.

Minister, bent u op de hoogte van het feit dat de vzw Opvang rekening houdt met dergelijke religieuze eisen die ingaan tegen de gelijke rechten die we erkennen voor holebi's? Zo ja, is deze toegeving volgens u te rijmen met het gelijkekansenbeleid van de Vlaamse Regering en met de door het Vlaams Parlement goedgekeurde Yogyakarta-principes? Zo neen, zult u de nodige stappen nemen om de directeur van de vzw Opvang terug te fluiten en dus een

duidelijk signaal te geven zoals door de collega gevraagd? Voldoet het aantal pleegouders van Turkse origine dat de screening doorstaat, voor het aantal kinderen dat pleegzorg nodig heeft?

Werden er ook al vanuit andere landen analoge vragen gesteld om kinderen vanuit hun religieus en cultureel oogpunt niet onder te brengen bij homoseksuele pleegouders? Zo ja, welke landen of bij monde van welke ambassade? Zo neen, dreigt er met dit voorbeeld een precedent als wij daarop ingaan? Hebt u zicht op het aantal kinderen voor wie dergelijke eisen gesteld werden? Zo ja, over hoeveel kinderen gaat het?

Zult u initiatieven nemen om, eventueel in samenwerking met uw federale collega van Gelijke Kansen, deze kwestie ook op Europees niveau aan te kaarten en Europa te vragen tot een openlijke verwerping van dit soort eisen?

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister, collega's, ik probeer mijn woorden zeer goed te wikken en te wegen. Ik vind het moeilijk om hier vanuit het Vlaams Parlement te oordelen, los van wat de collega's hebben gezegd. Belangrijk in het hele verhaal is het belang van het kind, en dat hebben we ook altijd nagestreefd in het Pleegzorgdecreet. Dat moeten we in eerste instantie naar voren schuiven. Pleegzorg is vaak ook een tijdelijke oplossing voor het kind, dat daarna kan terugkeren naar het gezin waar het toe behoort. Dat is toch geen onbelangrijk gegeven.

Daarom wil ik u vragen, minister, of er al overleg is gevoerd of nog zal worden gevoerd met de pleegzorgdiensten rond dit geheel? Zoals collega Brusseel al aangaf, zijn er nog andere precedents waar er overleg is rond deze problematiek? En is er overleg met de Turkse instanties over de screeningsmethode in Vlaanderen in het kader van het nieuwe Pleegzorgdecreet? Het is toch belangrijk dat zij over voldoende informatie en communicatie beschikken om te weten hoe Vlaanderen met pleegzorg in zijn geheel omgaat.

Voor de rest durf ik mij, eerlijk gezegd, niet echt uitspreken over de zaken zelf, omdat ik het een zeer, zeer gevoelige materie vind. Ik wil daarbij nog eens beklemtonen dat voor mij het belang van het kind vooropstaat. Ik weet dat dat heel vaag blijft: wat is hier het belang van het kind? Toch is dat de cruciale vraag in het hele verhaal.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, laat me toe twee hoofdzaken te onderscheiden in de vraagstelling en de commentaren naar aanleiding van de berichtgeving van vorige week. Ten eerste is er het aspect van hoe we in Vlaanderen kwaliteitsvolle pleegzorg organiseren. Ik heb begrepen dat hierrond een aantal zaken de nodige duiding kunnen gebruiken. Ten tweede zijn er de contacten met de Turkse diplomatieke diensten en het Agentschap Jongerenwelzijn. Op dat laatste kom ik straks terug.

Zoals u weet, werd hier vorig jaar zeer uitvoerig gesproken over pleegzorg naar aanleiding van het nieuwe decreet dat op 1 januari 2014 in werking treedt. Aanvankelijk was de startdatum 1 juli van dit jaar, maar ondertussen is het Mozaïekdecreet ingediend om die inwerkingtreding tot de start van het nieuwe kalenderjaar uit te stellen. Het ging hier ook herhaaldelijk over de inhoudelijke en de kwaliteitsprincipes die we binnen de pleegzorg intersectoraal en decretaal verankerden. Ik kom op dit decreet later terug. Momenteel is het zo dat de dienst waarnaar u verwijst, de vzw Opvang, onder de regelgeving van de bijzondere jeugdbijstand valt.

De pleegzorg van de bijzondere jeugdbijstand is zo georganiseerd dat de erkende pleegzorgdiensten op provinciaal niveau samenwerken om vanuit deze samenwerkingsverbanden in te staan voor de werving en selectie van de kandidaat-pleeggezinnen alsook voor de matching tussen het gezin van herkomst van het pleegkind en het pleeggezin.

De erkennings- en subsidiëringsregelgeving van deze voorzieningen van de bijzondere jeugdbijstand legt als een van de erkenningsvoorwaarden op dat minderjarigen de gelegenheid moeten hebben om zich moreel te verdiepen en hun eventuele godsdienst te beoefenen volgens de voorschriften en de verplichtingen ervan. Dit staat zo te lezen in het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 1994, meer bepaald in artikel 11, ten twaalfde. De uitspraak van de directeur moet in dit licht worden gezien. Hij verwijst in zijn commentaar dus enkel naar een erkenningsvoorwaarde en zegt dit op het terrein uit te voeren. In de praktijk betekent dit dat voor de matching tussen pleegkind, pleeggezin en gezin van herkomst het belang en het waarborgen van de ontwikkelingskansen van het kind, van de minderjarige centraal staan. Mevrouw De Wachter heeft ernaar verwezen.

De regelgeving van Jongerenwelzijn zegt hierover: “De dienst zorgt voor de selectie van pleeggezinnen en laat elke plaatsing in een pleeggezin voorafgaan door een grondige studie van de minderjarige en van het pleeggezin. De selectie past in het hulpverleningsprogramma en houdt rekening met de materiële en immateriële omstandigheden in het pleeggezin.” Dit betekent dat de diensten voor pleegzorg met verschillende elementen rekening moeten houden. Een van die elementen is de mogelijkheid tot het beleven van zijn of haar religie. Dat moet gebeuren vanuit het perspectief van de religie van het pleegkind. Het kan concreet gaan over de vraag of een kind of een jongere na een plaatsing zijn geloofsovertuiging, bijvoorbeeld met betrekking tot feestdagen of voeding, kan beleven. Dat is trouwens bij iedere interventie in de jeugdzorg het geval.

Dat vzw Opvang aandacht en respect voor de culturele en religieuze overtuiging van het gezin van herkomst heeft, is conform de regelgeving waaruit deze dienst haar erkenning put, het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) van de Verenigde Naties (VN) en het gelijkekansenbeleid.

Ik heb uitdrukkelijk begrepen dat de diensten met betrekking tot deze materie een grote bezorgdheid of motivatie hebben, namelijk duiden hoe de pleegzorg in de praktijk werkt. Om die reden moeten we eens inzoomen op de bepalingen hierover in het nieuw Pleegzorgdecreet en, meer specifiek, op de garanties die we bieden met betrekking tot een kwaliteitsvolle dienstverlening met inspraak en respect voor eenieders overtuiging.

Het decreet spreekt over een zeer duidelijke opdracht voor de diensten. De diensten moeten zorgen voor ‘het meest geschikte pleeggezin’. Een dienst beschikt hiertoe over wat we twee soorten pleeggezinnen zouden kunnen noemen. Er zijn de bestandsgezinnen en de mogelijkheid netwerkpleeggezinnen te gebruiken. Die laatste gezinnen komen uit wat we ‘het eigen sociaal netwerk’ noemen. Zowel internationaal als in Vlaanderen merken we een stijgende trend in de zoektocht van een oplossing binnen de eigen context. Hiertoe wordt dan een matching binnen een netwerkpleeggezin tot stand gebracht.

Verder schrijft het decreet in functie van internationale verdragen voor dat de dienstverlening “zonder discriminatie op grond van ideologische, godsdienstige en filosofische overtuiging” gebeurt. Dit principe is in het belang van alle partijen. Het is in het belang van het pleeggezin, maar in eerste instantie moet het belang van het kind of de jongere worden gerespecteerd.

De wijze waarop de jeugdhulp is georganiseerd, voorziet in inspraak en participatie als een kwaliteitseis voor goede zorg. In het licht van de vrijwillige hulp is steeds in een instemming voorzien. Zelfs bij de gerechtelijke jeugdhulp is in een beroepsmogelijkheid voorzien. Tot slot maakt het decreet melding van participatieraden op het niveau van de pleegzorgdienst. De natuurlijke ouders worden hier ook bij betrokken. Wat de kwaliteitsvolle en respectvolle organisatie van de pleegzorg betreft, moeten we helder kunnen concluderen dat er zeer duidelijke en sluitende garanties zijn.

We hebben geen zicht op het aantal pleegouders van Turkse origine. Dit is de verantwoordelijkheid van de pleegzorgdiensten. Er is geen registratie van generieke gegevens. Verschillende pleegzorgdiensten leveren nu al specifieke inspanningen om

pleeggezinnen met andere religieuze en culturele achtergronden te werven. Op die manier trachten ze een zo goed mogelijke match tussen pleegkind en pleeggezin te maken. De diensten laten duidelijk verstaan dat ze vanuit een inhoudelijk verhaal, de uitleg wat pleegzorg nu juist inhoudt, hopen meer gezinnen te kunnen bereiken.

Deze wervingsacties beperken zich, voor alle duidelijkheid, niet enkel tot de Turkse gemeenschap. De inspanningen van de diensten richten zich tot de hele bevolking. Het is de bedoeling meer mogelijkheden te hebben om tot een zo goed mogelijke match te komen en de kinderen en jongeren te begeleiden die niet meer in hun eigen gezin kunnen verblijven.

We hebben geen weet van analoge vragen uit andere landen. We moeten de hier aangehaalde vraag over de pleegplaatsingen correct plaatsen. Er zijn contacten geweest tussen het Turks consulaat en het Agentschap Jongerenwelzijn. De tweede secretaris van de Turkse consul heeft tijdens een gesprek met het Agentschap Jongerenwelzijn laten weten dat het zeer zou worden gewaardeerd dat de Vlaamse autoriteiten de voorkeur zouden geven aan de verwanten van de kinderen, een Turkse familie of ten minste een moslimfamilie indien zorg en bescherming noodzakelijk worden geacht en dat de Vlaamse autoriteiten met betrekking tot de zorg en de bescherming van Turkse kinderen in België met het Ministerie van Gezin en Sociaal beleid van de Turkse republiek zouden samenwerken.

Het onderliggend kader voor dit gesprek vinden we onder meer in het Verdrag van Wenen. De relaties tussen de Vlaamse overheid en de Turkse republiek worden onder meer geregeld door het Verdrag van Wenen inzake consulaire verkeer van 17 juli 1970 en de Consulaire Overeenkomst tussen het Koninkrijk België en de Republiek Turkije, ondertekend te Ankara op 28 april 1972.

Heel wat landen hebben het Verdrag van Wenen ondertekend. Het is niet ongebruikelijk dat met sommige landen een afzonderlijke overeenkomst wordt afgesloten. Algemeen bekeken, zijn dergelijke afzonderlijke en specifieke overeenkomsten gedetailleerder dan het Verdrag van Wenen. Deze teksten regelen onder meer dat consulaire ambtenaren ertoe gerechtigd zijn in overeenstemming met de wetgeving van de zendstaat voor de bescherming van minderjarigen en onbekwamen te zorgen die onderdanen van die zendstaat zijn. Het is duidelijk dat deze bepalingen geen afbreuk doen aan het recht van de bevoegde overheden van de verblijfstaat om de door de wetgeving van die staat vereiste maatregelen te nemen om de belangen van de minderjarige of de onbekwame te vrijwaren.

Er zijn, met andere woorden, geen eisen gesteld. Er is geen sprake van specifieke situaties. Er is momenteel dan ook geen enkele reden om de wijze van aanpak en de huidige goede praktijk inzake werving, selectie en matching in pleegzorgsituaties in onze pleegzorg, die ik daarnet uitvoerig heb geschetst, te wijzigen. We ondersteunen integendeel de acties van onze diensten en van het Agentschap Jongerenwelzijn om zeer helder te communiceren over wat pleegzorg inhoudt. Een kwaliteitsvolle match is voor alle partijen het uiteindelijke doel. Dat geldt voor alle pleegzorgsituaties in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik dank de minister voor zijn antwoord. Volgens mij is er geen discussie over het feit dat het belang van het kind centraal moet staan. We zijn het er allicht allemaal over eens dat we in het verleden in Vlaanderen al veel inspanningen hebben geleverd om tot een goede pleegzorgregeling te komen. De minister heeft de procedures en de wijze waarop pleeggezinnen worden uitgekozen uitvoerig toegelicht. We zijn het er allicht allemaal over eens dat de pleegzorg in Vlaanderen op een kwalitatief hoogstaande wijze is georganiseerd. We beschikken over goede praktijken. De minister heeft terecht gesteld dat er geen enkele reden is om daar iets aan te wijzigen.

Het is mogelijk dat er met betrekking tot communicatie en informatie nog een en ander kan gebeuren. Daar wil ik niet over discussiëren. We mogen echter niet naïef zijn. In Vlaanderen is de heisa die over deze problematiek is ontstaan, nog relatief beperkt gebleven. Dat is zeker

het geval indien we een vergelijking met de situatie in Nederland maken. Daar is een specifiek gezin sterk gevisieerd. De twee lesbische pleegouders zijn ondergedoken. Uit vrees voor de veiligheid is het kind ergens weggestoken. Dat heeft niets met de kwaliteit van de organisatie van de pleegzorg te maken. Die organisatie verloopt hier op zeer goede wijze. Ik ga ervan uit dat dit ook in Nederland het geval is.

Bepaalde instanties binnen de Turkse overheid willen een greep krijgen op de wijze waarop wij dit organiseren. De Turkse overheid wil zich mengen in de westerse wijze waarop wij in Vlaanderen beslissen hoe de pleegzorg moet worden georganiseerd. Over de situatie in Nederland wil ik me niet uitspreken.

Volgens mij moeten we duidelijk stellen dat dit ontoelaatbaar is. Een andere mogelijkheid mag zich niet komen mengen en eisen met betrekking tot die kinderen stellen. Dat is de essentie van het verhaal. Ik heb de minister nog niet duidelijk horen verklaren dat we een duidelijk signaal moeten geven. De Turkse overheid noch de overheid van welk land ter wereld dan ook mag beslissen of een kind in Vlaanderen tijdelijk – want pleegzorg is een tijdelijke opvang – moet worden geplaatst in een christelijk gezin, in een gezin met twee lesbische partners of een gezin met twee homoseksuele partners. Niemand heeft zich daarin te mengen. Ik zou graag horen dat dit duidelijk signaal zal worden gegeven.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik ben toch een beetje verbaasd. Ik onderschrijf de doelstellingen van het nieuw decreet. De kwaliteit van de zorg die de kinderen kan worden geboden, is het belangrijkste punt. Ik onderschrijf de stelling dat het belang van het kind boven alles komt. Daar gaat mijn vraag om uitleg niet over. Volgens mij kan iemand die de kinderen geen kwaliteit kan bieden, niet zomaar voor pleegzorg in aanmerking komen.

Minister, het is mogelijk dat ik u niet goed heb begrepen. Ik blijf wat op mijn honger. Ik dacht dat gelijke rechten voor holebi's buiten kijf stonden. *(Opmerkingen van mevrouw Marijke Dillen)*

Mevrouw Dillen, de atheïsten worden ook goddeloos genoemd door bepaalde godsdienstigen.

Minister Jo Vandeuren: Mag de mening van de natuurlijke ouders gevraagd worden? Mag dat of niet?

Mevrouw Ann Brusseel: Ja, de mening, tot daar aan toe. Wanneer moet men overgaan tot het uitbesteden van de zorg?

Minister Jo Vandeuren: Mag men in het kader van vrijwillige plaatsing volgens u die kinderen plaatsen tegen de mening van de ouders in?

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik zou graag eerst mijn uiteenzetting afmaken en dan wil ik wel op uw vragen antwoorden. Maar momenteel ben ik nog altijd parlements lid en u minister. De dag dat de rollen omgekeerd zijn, zal ik meteen op uw vragen antwoorden.

U stelt dat alles verloopt conform de regelgeving. Conform de regelgeving, daarover zijn we het zeker eens. U zegt dat dit absoluut niet in strijd is met het gelijkekansenbeleid. Dan is er blijkbaar een hiërarchie in ons gelijkekansenbeleid. Dan zijn die holebi's iets minder waard dan degenen met een allochtone origine met een andere religie, want die kunnen eisen stellen waardoor holebi's gediscrimineerd worden als pleegouder. Daar komt het uiteindelijk op neer. Holebi's kunnen wel pleegouder zijn, maar blijkbaar zijn ze niet voor iedereen goed genoeg en moeten ze zich daarbij neerleggen. Dat vind ik jammer. Ik kan me niet inbeelden dat, wanneer ik met minister Smet deze zaken zal bespreken, hij ook zal zeggen dat holebi's kunnen worden geweigerd en dat dat conform zijn gelijkekansenbeleid is en hoe hij dat beleid ziet.

Ik moet het nog bespreken met minister Smet en ik zal dat ook doen. Mij stuit tegen de borst dat, wanneer religieuze voorschriften homofoob zijn, wij daarin meegaan en zeggen: in het

belang van het kind zullen wij de voorschriften van een homofobe godsdienst maar volgen. Dat we dat doen, tot daar aan toe. Ik vind het erg, maar waarom heeft de Vlaamse overheid dan actieplannen, beleidslijnen en budgetten om homofobie te weren uit ons onderwijs en uit onze zorginstellingen? Dat is mijn voornaamste bekommernis.

Ik heb nog een vraagje over het Verdrag van Wenen dat het consulaire verkeer regelt en alle zaken die daaraan vasthangen verder uitwerkt en daarvoor de nodige aanbevelingen doet. Kinderen die hier geboren zijn en de Belgische nationaliteit hebben, daarvan vraag ik me af of die ook onder het Verdrag van Wenen vallen. Ik neem aan dat de heer Onur Sevim van de Turkse ambassade het Verdrag van Wenen goed kent, maar wanneer het Belgische kinderen betreft, of ze nu een Turkse of Marokkaanse origine hebben, wanneer ze zich beroepen op hun religie, denk ik niet dat de Turkse ambassade, of welke ambassade ook, zich daarin te mengen heeft.

Over het belang van het kind ben ik het zeker met u eens, minister.

Minister Jo Vandeurzen: Daar zijn we het niet over eens. U wilt het belang van het kind ondergeschikt maken.

Mevrouw Ann Brusseel: Ik wil dat helemaal niet ondergeschikt maken, ik vraag alleen dat deze Vlaamse Regering duidelijkheid zou scheppen wanneer een Turkse ambassade zegt dat holebi's ongeschikt zijn als ouder om voor kinderen te zorgen.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Ik wil even reageren op mevrouw Brusseel. Het gaat hier over een heel specifieke situatie. Het gaat over een pleeggezin, niet over adoptie. Een pleeggezin heeft altijd als doel de relatie met de ouders zoveel mogelijk in ere te houden en te herstellen in de hoop dat het kind naar zijn natuurlijke milieu kan terugkeren. Het gaat over een vrijwillige plaatsing, waarbij een kind op een bepaald moment in nood is en ouders heeft die niet meer voor het kind kunnen zorgen. Die ouders zeggen: ik wil dat mijn kind voor een tijd wordt geplaatst. Het is toch in het belang van het kind dat het niet wordt geconfronteerd met pleegouders die een totaal andere godsdienst hebben? Voor het kind is het belangrijk dat er een zekere continuïteit is in het opvoedingskader dat het kind krijgt. Daar gaat het over.

Mevrouw Brusseel, ik ben de grootste verdediger van het feit dat homokoppels ook kinderen kunnen adopteren. Het gaat over een duurzame situatie. Maar hier gaat het over vrijwillige pleegplaatsingen. Het is in het belang van het kind dat de pleegomgeving zoveel mogelijk aansluit bij de opvoedingsomgeving van het kind thuis.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw Vogels, dat is niet de essentie van deze discussie. Ik volg u als u zegt dat het belang van het kind en ook de relatie met de oorspronkelijke ouders centraal staan. Wat pleegplaatsing betreft, hebben die uiteraard inspraak. Dat is niet de discussie. De discussie gaat erover of het in Vlaanderen aanvaardbaar is dat een buitenlandse mogendheid, in casu Turkije, zich bemoeit en zegt dat het voor kinderen van Turkse origine of met een bepaalde Turkse band – het kan gaan over perfect Belgische kinderen wat de nationaliteit betreft, maar met een Turkse origine – niet aanvaardbaar is dat ze eventueel zouden worden geplaatst bij christelijke gezinnen – hoe duivels kan het zijn, mevrouw Vogels –, bij homoseksuele koppels enzovoort. Dat is onaanvaardbaar. Daaraan moeten wij duidelijk een halt toeroepen.

Turkije heeft de pretentie te zeggen dat te zullen aanklagen bij het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Tussen haakjes: vergeet niet dat Turkije kandidaat-lidstaat van de Europese Unie is. Dat we er geen discussie over hebben: dat is voor mij de essentie van het verhaal. Dat mogen wij niet aanvaarden hier in Vlaanderen. Het is heel duidelijk dat het de bedoeling is van Turkije – dat is het enige dat erachter zit, mevrouw Vogels, dat weet u heel goed – om zijn invloed hier te vergroten en om wat in de pap te roeren wat betreft het

fundamentalisme dat vandaag in toenemende mate in Vlaanderen aanwezig is. We moeten vanuit Vlaanderen een heel duidelijk signaal geven: dat is onaanvaardbaar! In Vlaanderen beslissen wij zelf over de regels, zonder inbreng, zonder bemoeienis van welke buitenlandse mogendheid ook, ook Turkije!

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Ik zal het nog eens herhalen: voor ons is er geen enkele reden om ook maar wat te wijzigen aan de manier van aanpak en de huidige goede praktijk in de pleegzorg wat werving, selectie en matching in de pleegzorgsituatie betreft. Dat zullen we zo meedelen. Dat blijft zoals het is. Wij denken dat het een goede manier van werken is. Mevrouw Dillen heeft het ook beschreven. Het nieuwe decreet komt eraan. We gaan dat nieuwe decreet uitvoeren. Er is geen enkele aanleiding om daar ook maar iets op af te dingen.

Laat ons er geen karikatuur van maken. In de screening van kandidaat-pleegouders worden holebi's perfect meegenomen. Er zijn heel goede koppels die ook pleegouder kunnen zijn. Er gebeuren ook pleegplaatsingen bij holebikoppels. Dat is allemaal niet aan de orde. Maar in een vrijwillige plaatsing wordt naar drie instanties gekeken. Eerst en vooral, het belangrijkste, is het belang van het kind. Dan heb je de pleeggezinsituatie en dan heb je wat de biologische ouders daarover vinden. Het is toch een normale gang van zaken dat er naar een match wordt gezocht tussen deze verschillende voorwaarden.

Ik denk, in alle eerlijkheid, dat de mensen die op de radio hebben gesproken, alleen maar hebben willen zeggen dat ze op die manier aan de slag gaan. Wat mij betreft, is er totaal geen sprake van het niet respecteren van gelijke kansen. Ik ben heel goed geplaatst om te weten dat in de pleegzorg holebikoppels perfect kandidaat kunnen zijn, ook geselecteerd worden en er ook matches mee gebeuren. Dat is allemaal niet aan de orde hier.

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik denk dat u op dit moment heel sterk de vrijwillige plaatsing benadrukt, terwijl het nergens geëxpliciteerd is in de discussies tussen de instanties van opvang en de ambassade van Turkije dat het enkel over de vrijwillige plaatsing gaat. Ik maak mij daar dus wel wat zorgen over. Ik vrees dat wanneer men begint in te gaan op dergelijke eisen, het zonder grens is. *(Opmerkingen van minister Jo Vandeurzen)*

U zegt dat u daar niet op ingaat, maar u wilt ook geen signaal geven ten aanzien van de instanties die zeggen dat ze alle religieuze eisen begrijpen.

Als u het niet erg vindt, wil ik afsluiten met het benadrukken van het standpunt van de liberale fractie. Dat is: het belang van het kind gaat in eerste instantie over goede zorg, goede opvang, gezondheid, onderwijs, en niet over religieuze dogma's, zeker niet als ze homofob zijn.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

■